

VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

Javnstøða sum hjáputur

Seinastu dagarnar er aftur varpað ljós á javnstøðuspurningin, nú kommunuvalini stunda til.

Demokratia, sum er ein nevnd, ið løgtingið eftir tilmæli frá Útnorðurráðnum samtykti, at landsstýrismaðurin í javnstøðumálum skuldi seta fyri at økja um kvinnuleiklutin í politikki, hevði í síðstu viku vitjan av fyrrverandi borgarstjóranum í Nexø á Bornholm, Annelise Molin. Hon hevur á fundum greitt frá sínum royndum at handfara politiskar forðingar, og kjakast hevur verið um avbjóðingarnar. M. a. kennir hon væl til kvinnuliga óttan og ivan, og sjálv hevur hon havt hug at bakka og gevast, men hevur altíð funnið ein veg at venda støðuni til tað positiva.

Tað eru nú skjótt fimtan ár síðani, at javnstøðulógin varð samtykt í Føroyum. Fram til hetta árið, 1994, tá javnstøðulógin varð samtykt, høvdu tilsamans verið valdar seks kvinnur Tórshavnar Býráð. Síðani tá eru valdar fimm aðrar kvinnur. Soleiðis kunnu vit staðfesta, at havnarborgarar enn ikki hava valt so nógvar kvinnur í býráðið, so tær tilsamans kundu mannað teir 13 sessirnir, sum eru í Tórshavnar Býráð – og tá telja vit altso allar kvinnur sum í allar tíðir eru valdar í býráðið.

Hetta sigur ikki so lítið um hugburðin hjá okkum veljarum um, hvat vit halda um kvinnur í politikki. Tað er framvegis ein breið fatan millum manna, at kvinnur ikki eiga at luta í politikki á sama hátt sum menn. Tað eru eisini tey, sum hava sligið seg til tols við, at hugburðurin fer at broytast í tráð við andan í javnstøðulógini. Vit hoyra eisini menn úr fleiri flokkum siga, at teir hava roynt at fáa kvinnur á uppstillingarlistarnar, men at tær vilja ikki.

Alt hetta sigur okkum, at her má vend koma í. Tað er ikki rætt, at vit bara sita og bíða eftir einari samfelagsligari hugburðsbroyting.

Tiltakið við Demokratia er eitt gott tiltak til tess at sparka undir hesa hugburðsbroyting. Tað skerst ikki burtur, at vit fáa ikki veruligt demokrati, um ikki bæði kynini eru við til at taka avgerðirnar.

Tí er tað rætt at gera sertiltøk til tess at fáa fleiri kvinnur í politikk – gera vit ikki tað, so hava vit eitt demokratiskt undirskot, og so kunnu vit staðfesta, at tosið um javnstøðu bara er hjáputur.

Sosialurin

Meirvirðisgjald

SÍMUN PAULI JACOBSEN

Vestmanna

Seinastu tíðina hevur verið tosað og skrivað almikið um meirvirðisgjald. Menn hava hildið, at gjønum fleiri ár hava keyparar av bilum goldið ov nógv meirvirðisgjald vegna tess, at meirvirðisgjald hevur verðið lagt afturat prísinum fyri skráseting av bilunum.

Hetta mál tykist vera heilt løgið og sera óhugnaligt. Um peningur er innkravdur ólógliga frá bilkeyparunum, er tað heilt greitt, at menn eiga at fáa ov nógv goldna peningin afturgoldnan við rentu og tað ongatíð ov skjótt.

Men tað var ikki serstakliga um hetta óloysta málið vegna meirvirðisgjald fyri skráseting av bilum, ið eg ætlaði at skriva um í hesi grein. Heldur er tað um løgtingslóg nr. 58 frá 7. juni 2007 og sum kom í gildi 1. juli 2007, eg ætlaði at gera nakrar viðmerkingar til.

Meirvirðisgjald hevur ikki verið roknað av arbeiðsløn, tá bygging ella

umvæling fór fram viðvíkjandi egnum sethúsum.

Men eftir omanfyrinevndu lóg, sum kom í gildi frá 1. juli 2007, skulu menn gjalda 25% meirvirðisgjald fyri arbeiðsløn viðv. allari umvæling av egnum húsum.

Tó kunnu menn senda umsókn um stuðul fyri meirvirðisgjald av arbeiðsløn til egnan bústað.

Men treytir eru settar fyri at umsóknin kann verða góðtikin.

Viðlagt umsóknini skulu sendast:

- Avrit av øllum fakturanum fyri tilfar (skulu vera goldnir).
- Avrit av rokningum fyri arbeiðsløn (skulu vera goldnar).
- Avrit av skeyti fyri sethúsini.
- Matr. nr. av ognini.

Tá sethús eru 30-40 ára gomul, treingja tey ofta til stórar umvælingar, serstakliga uttan, millum annað:

- útskiftan av taki
- nýggjan klædning uttan og útskiftan av vindeygum.

Verða hesar tríggar høvuðsumvælingar framdar í einum, kann kostnaðurin

við meirvirðisgjaldi vera fleiri hundrað túsund krónur.

Viðvíkjandi útskiftan av taki skuldi verið toluliga greitt, hvat er tilfar og hvat er arbeiðsløn. Tilfarið er á fakturunum frá timburhandli, meðan arbeiðslønin er samb. rokning frá arbeiðstakara.

Viðvíkjandi útskiftan av klædningi er eins greitt og útskiftan av taki, hvat er tilfar og hvat er arbeiðsløn.

Men viðvíkjandi útskiftan av vindeygum og hurðum er øðrvísi.

Um vindeyguni eru innflutt úr øðrum landi, verður einki meirvirðisgjald endurgoldið, tí arbeiðið er gjørt í útlandinum.

Um vindeyguni og hurðarnar hinvegin eru gjørdar í Føroyum, verður meirvirðisgjaldið av arbeiðsløn endurgoldið eftir umsókn.

Tá er alneyðugt, at fakturair upplýsa, hvussu nógv er tilfar og hvussu nógv er arbeiðsløn.

Sjálvur ætlaði eg at skifta takið út av húsum mínum, men kendi eg einki til løgtingsins broyting, so at meirvirðisgjald eisini skuldi roknast fyri arbeiðsløn viðv. umvæling av sethúsum.

Ikki fyrr enn eg fór at lesa Dimmalætting nr. 116 av 20. juni 2007, har grein var undir yvirskriftini »Nýggjar reglur fyri umvæling av egnum bústað« fekk eg kunnleika um nevndu broyting viðv. meirvirðisgjaldi.

Nú er so tak mítt útskift í øllum góðum, og havi eg fingið stuðulin fyri meirvirðisgjald av lønunum útgoldið frá TAKS og fari eg at takka starvsfólkunum á TAKS fyri skjóta avgreiðslu.

Eisini skal eg útskifta nøkur vindeygu av húsum mínum og hugsaði eg als ikki um, at endurgjald fyri meirvirðisgjald av arbeiðslønnum uppá vindeygu eisini kundu fáast, um vindeyguni vórðu gjørd í Føroyum.

Orsökini til at henda grein verður skrivað, er tann, at eg havi varhugan av at mong, ið skifta út tak, klædning, vindeygu og annað av sethúsum sínum í hesum døgum, ikki eru greið yvir tær nýggju reglur, sum eru settar í gildi 1. juli 2007. Skuldi onkur ivast um nevndu broytingar, vil eg fegin hjálpa, um tey venda sær til mín.

Nýggjan Musikkskúla í Tórshavnar Kommunu

HALLA SAMUELSEN

býráðslimur,
valevni hjá
Javnaðarflokkinum

Málið um byggingina av nýggjum musikkskúla í Tórshavnar kommunu, hevur verið frammi nú í nøkur ár, men enn er tíverri lítið og onki hent

við hesum málinum. Stórusframburður hevur verið í Tórshavnar Kommunu hesi seinastu árin, men ásannast má, at karmarnir hjá Tórshavnar Musikkskúla ikki eru stórvegis broyttir til tað betra.

Tað standa fleiri hundrað børn á biðilista at sleppa framat til undirvísing á Tórshavnar Musikkskúla og sum støðan hevur verið hesi seinastu árin, eru tað

alt fleiri børn, sum ongan møguleika hava at koma inn á Musikkskúlan, tí pláss er ikki fyri øllum.

Umstøðurnar til undirvísingina og umsitingina í Tórshavnar Musikkskúla eru als ikki góðar, sjálvst um ávísar umbyggingar og ábøtur hava verið gjørdar. Eg haldi, at vit nú eiga at fáa loyst trupulleikan við at byggja ein nýggjan Musikkskúla. Tað fyriligg-

ur eitt skitsuprojekt av einum nýggjum Musikkskúla og eftir hesi ætlan, skal hann byggjast á komandi skúladeplinum við Marknagil.

Fái eg tín stuðul til Býráðsvalið tann 11. novemb-er, ert tú við til at betra um umstøðurnar hjá Musikkskúlanum. Eg skal so gera mítt til at hetta mál verður loyst skjótt og væl.

X við lista C

Sosialurin

Sosialurin

Stovnaður: 1927

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

jan@sosialurin.fo

Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov

eirikur@sosialurin.fo

Redaktionsleiðari: Kári Mikkelsen

karim@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo

Marknaðarleiðari: Gudny

Langgaard gudny@sosialurin.fo

Tróndur Skaalum trondur@sosialurin.fo

Høgni Thomsen hogni@sosialurin.fo

Elin Vatnhamar Olsen evo@sosialurin.fo

Blaðfólk:

Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo

Vílmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo

Snorri Brend snorri@sosialurin.fo

Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo

Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo

Leo Poulsen leo@sosialurin.fo

Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo

Árni Joensen arni@sosialurin.fo

Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo

Rógvi Nybo rogni@sosialurin.fo

Eiríkur í Jákupsstovu ejj@sosialurin.fo

Bergur Johannesen bergur@sosialurin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:

Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo

Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Kykmyndir:

Harald í Kálvalið harald@ras2.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:

Nólsoyar Pálsøta 1, 700 Klaksvík

tel. 458686 fax 458687

e-post: klaksvik@sosialurin.fo

Sosialurin í Suðuroy:

tel. 375364 fax 375464

tel. 228814

e-post: aki@sosialurin.fo

e-post: dagfinn@sosialurin.fo

!!! Haldarar

sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 frá kl. 8.00-20.00 og boða frá

Uppseting/prent:

Uppseting: Sosialurin

Prent: Prentmiðstöðin

Útgevandi:

Sp/rf Sosialurin

Avgreiðsla:

Mán.-frí. 8-16

Tórsgøta 1, 100 Tórshavn

Tel. 341800, Fax 341801

Postadressa:

Postboks 76, 110 Tórshavn

E-mail:

post@sosialurin.fo

lysing@sosialurin.fo

lysingartorg@sosialurin.fo

varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað

mánadag-fríggjadag klokkan 13³⁰

Lýsingar

Freistir: Tekstlýsingar Størra lýsingar Lýsingartorgið Heilsanir

Mánadagsblaðið Mán.kl. 10 Frí. kl. 15 Frí. kl. 12 Frí. kl. 12

Týsdagsblaðið Týs. kl. 10 Mán.kl. 15 Mán.kl. 12 Mán.kl. 12

Mikudagsblaðið Mik. kl. 10 Týs. kl. 15 Týs. kl. 12 Týs. kl. 12

Hósdagsblaðið Hós. kl. 10 Mik. kl. 15 Mik. kl. 12 Mik. kl. 12

Fríggjadagsblaðið Frí. kl. 09 Hós. kl. 15 Hós. kl. 12 Hós. kl. 12

Størra lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og

áðrenn ásettu freistir.

Framhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:

Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39 mm og rúmið millum teigarnar er 4 mm.

Innsent tilfar

Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.